

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita P. Camilli De Lellis Fvndatoris Religionis Clericorum Regvlarivm Infirmis Ministrantivm

Cicatelli, Sanzio

Antverpiæ

Cap. XV. Camillus obseruationis Regularum studiosiſſimus; & hominum otiosorum, mendacium, murmuratorum & blasphematorum inimiciſſimus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37267

CAPVT XV.

*Camillus obseruationis Regularum studio-
sissimus, & hominum otiosorum, men-
dacium, murmuratorum & blasphe-
matorum inimicissimus.*

CLaruit semper in Camillo studium ob-
seruationis Regularum, si in quoquam
alio, longè ardentissimum: seque ipse tam
in factis quàm in dictis earum obseruanda-
rum ducem & exemplum præbuit: neque
vllò vñquam prætextu vel tantillum ab illa-
rum obseruatione se subduxit, ne in re qui-
dem vnica se excipiens, neque admissum ad-
uersus eas delictum impunè abire permit-
tens. Cùm aliquando Fratres quidam exi-
guum nescio quid in Nosocomio S. Spiritus
absque facultate comedissent, decem ex illis
à Congregatione dimisit. In tantum enim
istius quamlibet leuis delicti sensu permotus
fuit, vt instar quodammodò alterius Moyfis
(qui tabulas legis diffregit) omni domo con-
gregata, iussisq; legi communibus Regulis, ac
deinde sumpto in manus earum libro, valideq;
percusso exclamarit: *Eccui vsui? ecce vsui ista
Regula, si non obseruantur?* Quo facto man-
dauit,

Cc 5

dauit,

410 VITÆ P. CAMILLI DE LELLIS
dauit, vt qui in eas deliquerant, foras mitte-
rétur. Aliàs item optimum quemdam Theo-
logum Vallisoletanum, Ioannem Manri-
ques nomine, cū aliis quatuor aut quinque,
quòd solū locuti essent de nescio qua re-
formatione in Religionem introducenda, à
Religione dimisit: vt & aliàs nonnullos alios,
licet optimos alioqui subditos, quòd absque
venia cum extraneis sermones miscuissent,
aut litteras sine facultate recepissent, aut se
inter iocandum inuicem tetigissent. Sæpè ad
culinam, ad cœnationem, ad lauacrum im-
prouisò ibat, vbi si quem reperiret rumpen-
tem silentij legem, statim pœnitentiam in-
iungebat: vnde & à coquis in culina vna ma-
nu focus accendebatur, altera Rosarium re-
citabatur; & ab alijs itidem alibi semper aut
hymnus aliquis aut lectio quæpiam spiritua-
lis audiebatur. Cū animaduertisset ali-
quando quemdam Fratrem à prandio, cū
gratiæ agerentur, non inclinare caput ad ver-
ficulum *Gloria Patri*, ipse, vt eum deinceps
illius memorem redderet, mandauit, vt mul-
tis diebus crassum ligni segmen collo gesta-
ret alligatum. Dicere solebat, cū aliqua
in domo non floreret obseruatio Regula-
rum, non alios quàm Superiores esse casti-
gãdos, vt qui totius mali auctores essent. Ad-
debat quoque, Superiores, præter continuam
vigi-

vigilantiam, habere semper debere mel in ore, nouaculam in manu. Propter hunc igitur tam seuerum obseruationis rigorem, videbatur quibusdam esse naturæ rigidæ ac nimis seueræ: ita vt multi (quibus incognita erat eius bonitas) pro homine agresti & aspero illum haberent: & speciatim quidam creditores, qui ad sollicitandam debitorum solutionem ad eum ventitabant: quibus post debitas paupertatis ac penuriæ suæ excusationes, cum videret ipsos non acquiescere, dicere solitus erat: *Fratres mei, fieri ne potest, ut à muro isto nummi exprimantur? Tam est igitur possibile vos à me in presenti aliquid nummorum exsugere: Deum exorate, ut nobis mittat.* Verum, licet homo esset in sermonibus asperior, erat nihilominus iis, qui se submittebant, erroremque suum agnoscebant, longè benignissimus. Nec minùs erat admirabilis in solatio hominibus tentatis adhibendo: à quibus, vel imposta dumtaxat capiti manu, omnem tentationis ac tepiditatis nebulam abigebat. Iam autem in consuetudine familiari erat admodum alacris, iucundus, amabilis, eosque multùm dilaudabat, qui alacritatem in Dei seruitio præferabant. Sed quid? ea iucunditas familiaritasque cum tanta erat coniuncta grauitate, vt in vno eodemque momento & amaretur à cunctis,

cunctis, & timeretur ab omnibus: neque propterea ausus fuisset quisquam vel minimum officij sui limites transilire, vel plus quam oporteret libertatis arrogare. Cupiebat autem speciatim nostros in ordinariis recreationibus tantam præstare modestiam obseruationemque disciplinæ, ut nec tantillum de sancto rigore, quem domi tenebant, remitterent. Ad eum aliquando delatum est, vnum è Fratribus confecto fistulari calamo per vineam canendo obambulasse; quo audito sic exacerbatus fuit, ut tota illi recreatio in amaritiam versa fuerit, dixeritque idemtidem, ingeminaritque hæc verba: *Trado illum Deo, trado illum Deo. Quinam fieri potest, ut vnus minister infirmorum per vineam incedat inflans calamos!* Illo igitur accito, nudarique iussu, imperauit ut coram omnibus peracri disciplinæ supplicio delictum istud lueret. Ad studiosos porrò artium liberalium quod attinet, eos studiis ita volebat intendere, ut non idcirco charitatis sinerent officia refrigescere: neque huius dumtaxat se quam cupidissimum atque ardētissimum ostendebat amatorem, sed nec patiebat, ut studiosi ex occasione studiorum aliquam caperent occasionem seu distractionis seu negligentia in profectu virtutum. Vnde non rarò in scholam ingrediebatur inopinatò, &

si quem absque debita stantem sedentemve modestia reperiret, asperrima reprehensione castigabat, usurpatis nonnumquam verbis illis, quæ vnus è socijs S. Francisci usurpasse primus fertur: *Parisijs, Parisijs, vos mihi destruitis studium Assisijs*. Ita nimirum & scientiam cum charitate, & speculationem cum deuotione copulabat. Numquam illum vidisses otiosum, sed semper aliquo in negotio ad Dei gloriam vel utilitatem proximi occupatum: & rogatus post abdicacionem summi in Religione Magistratus, quoniam modo diem diuideret, respondit: *Mihi quidem dies unicum videtur momentum: & sic diuido, in Orationem, in Officium, in Sacrificium, in pauperes, in lectionem spiritualem, qui verus est animæ cibus*. Propterea seuerè eos arguebat, increpabatque qui per domum irent vagabundi, aut absque negotio per ciuitatem. Mirè oderat mendacium, & homines mendaces, oblocutores; murmuratores, detractores; vti è contrario famæ alienæ amator erat studiosissimus & conseruator: nec fieri poterat, vt patienter taciteve sustineret, etsi quem seu in paruo seu in magno lædentem alterius bonam famam existimationemve audiret. Quare vel continuò reprehendebat, vel intentionem excusabat, vel aliam in partem deflectebat. Cùm aliquando

do

414 VITÆ P. CAMILLI DE LELLIS
do vnum è nostris audisset dicentem, nescio
quot gallinas è quadam nostra villa subre-
ptas esse : ipse, tametsi hic nesciret, neque no-
minasset à quo subreptæ essent, conuerso
cum amaritudine quadam vultu, *Quid? sub-
repta?* inquit, *quid? subrepta?* *Necesse est pau-
perem illum hominem eguisse, atque ita neces-
sitate compulsus eas sustulit, non autem subvi-
puit.* Erat quoque inimicus hominum ad iu-
ramenta & blasphemias proietorum : nec
impetrare à se poterat, quin vel in locis pu-
blicis eos reprehenderet. Transiens aliquan-
do per vicum, quemdam audiuisse sibi visus
est vnum aliquem blasphemasse; sed quòd se
arbitraretur non benè intellexisse, vltra per-
rexit: exorto deinde scrupulosocium percon-
tatus est, an id, quod ille dixerat, fuisset blas-
phemia? & respondente illo, fuisse; mox re-
trorsum se conuertens (& triginta passus iam
distabat, eoque ampliùs) sublata voce ex-
clamauit: *O Frater, ò Frater, ne blasphemem:
nam ira Dei in te superueniet.* Admirati sunt
autem omnes, & ad meliora incitati, quot-
quot eum hæc clamantem audiuerant. Aliàs
in vrbe Roma rhedam offendens viris No-
bilibus grauem, percepit vnum ex eis inci-
pientem euomere blasphemiam: tum ille im-
mittens illicò manum in rhedam, perinde ac
si os vellet obturare blasphemantis, alta ac
terri-

terribili voce, *Siste, inquit, siste Frater, noli blasphemare: & cunctos, qui in eadem rheda erant, conterruit.*

CAPVT XVI.

Camilli erga alios Religiosos & benefactores studium & beneuolentia: atque aliorum item erga illum amor.

ALiorum quorumcumque Ordinum Religiosos magnoperè diligebat Camillus, & reuerbatur, tamquam operarios scilicet ac cultores sanctæ illius vineæ, quæ est Dei Ecclesia. Speciatim autem amabat Patres Capuccinos, ob multa beneficia quæ ab eis Manfredoniæ receperat, & quia ipsius ad Deum conuersionem plurimum adiuuerant. Idcirco si aliquos ex illis antiquis familiaribus suis nosset esse superstites, crebrò eos inuisebat, atque etiam domum nostram non raro inuitabat. Ita Romæ, prima facta professione, quatuor ex iis inuitauit, inter quos vnus fuit Frater Iosephus Melitensis, qui cum magna illa amicitia Manfredoniæ intercesserat: hunc remota mensa precatus est, vt dignaretur publicè coram omnibus Religiosis omnem seriem conuersionis eius ad Deum recensere, vnà cum cunctis noxis, quas